

TÁROGATÓ-VILÁG-JÁRÁS

A 7. Tárogató Világtalálkozó egyhetes rendezvénysorozatának záróestjére 2025. július 10-én került sor az Óbudai Társaskörben. Három kontinens 10 országából érkeztek a hangszer rajongói, akik szólistaként és kisebb-nagyobb kamaraegyüttesekben adtak bő másfél órás műsort. Nem volt szükség különösebb propagandára: annak ellenére, hogy mindösszesen egy plakát hirdette a különlegesnek ígérkező zenei eseményt, megtöltötték az érdeklődők a koncerttermet. Ami ezúttal különleges legkört árasztott, már csak a műsor jellegéből adódóan is: mindenki talált magának felfedeznivalót, ugyanakkor a program egy részét eleve saját zenei világa részének érezhette.

[Teljes lejátszási lista megtekintése \(59 felvétel\)](#)

© 2006 HUNGAROTON RECORDS LTD.

A tárogató hangját Nagy Csaba Hungaroton-felvételeinek köszönhetően szerettem meg. A hangszer lehetőségeinek kiaknázásán az utóbbi években (lassanként évtizedekben) Kiss Gy. László végezte, akinek sikerült felkelteni a kortárs szerzők figyelmét kedves hangszere iránt.

[Teljes lejátszási lista megtekintése](#) (11 felvétel)

© 1999 HUNGAROTON RECORDS LTD.

Amikor 2022-ben Liszt Ferenc-díjat kapott Nagy Csaba, azt mintegy „életműdíj”-ként könyvelte el. „Ötven éve tárogatózom, harminc éve vezetem a Rákóczi Tárogató Egyesületet, amely összefogja a Magyarországon és külföldön élő tárogátósokat. Huszonöt országos találkozót tartottunk. Ez azt bizonyítja, hogy a hangszer egyre népszerűbb. Fontos, hogy olyan fiatalok is legyenek, akik tovább viszik a hagyományát” – vallotta akkor egy interjúban. S tegyük hozzá: legalább annyira fontos számára, hogy világszerte megismerjék nemcsak a (2014 óta) HUNGARICUM-hangszert, hanem annak magyar történelmi vonatkozású zenei emlékeit is. Ezt tanúsította a csütörtöki koncert műsora is, amelyen kiderült: a külföldi tárogató-játékosok immár hangszerükön túlmenően is érdeklődnek a magyar kulturális élet iránt (többen a magyar nyelvvel is megpróbálkoznak).

A pódiumon félkörívben 13 tárogátós foglalt helyet, a Nemzetközi Tárogató Együttes, de további szereplőket is hallhatunk. A műsorvezető tisztét Nagy Csaba töltötte be, aki konferált, bemutatva az egyes játékosokat, és alkalmanként lehetőséget talált arra is, hogy további információkkal tájékoztassa a hallgatókat. Nemritkán olyanokkal, amelyeknek másutt aligha (vagy csak rendkívül sok utánjárással) lehetett volna a nyomukra bukkanni.

Például, hogy voltaképpen egy amerikai jazzmuzsikus, a négyszeres Grammy-díjas Scott Robinson (*1959) lelkes érdeklődésének köszönhető, hogy a tárogató teljes hangszer családdá bővült (nota bene, az interneten nehéz nyomára bukkanni, hogy a szaxofon, trombita, klarinét és fuvola játékos a tárogatónak is avatott művésze). A csillagok szerencsés együttállásának köszönhetően, a „multiinstrumentalista” zenész kapcsolatba kerül(hetett) Gregus Pállal, a bajai hangszerkészítő mesterrel, aki eddig már tíz hangszer készített a számára. E kapcsolatnak köszönhető az a különleges instrumentum, amelyet a terembe lépő látványként azonnal felfedezett, habár funkcióját illetően nem lehetett egészen biztos. A kontrabasszus-tárogatóból ezideig öt példányt készített Gregus Pali bácsi, közülük három talált gazdára (egy-egy példány Scott Robinsoné, a Párizsban élő Pári Béláé, valamint a Tárogató Egyesületé). Pári Bélának köszönhetően hallhattuk is a hangját!

Gregus Pál és tárogató-családja

Megélhettük: a zene nem ismer nyelvi határokat sem! A tárogátósok közül többen más hangszeren (harmonika) is játszottak, partnerként társulva az együttes valamely tagjához. A legkülönlegesebb produkcióban négy tárogátóshoz egy társuk harmonikával társult, egy pedig ütőhangszerként használva egy hangszer tokot választott hangszeréül. Nemcsak nyelvi, hanem műfaji határokat sem ismertek a játékosok: volt népzene, műzene (Saint-Saëns Hattyúját Kiss Gy. László idézte meg hangszerén), saját szerzemény, jazz – továbbá feldolgozások, átiratok tömkelege. Megannyi potenciális csereanyag a játékosok repertoárját bővítendő.

Scott Robinson

Közösségi produkciónak hatottak a szólista-számok is, mintha csupán közjátékai lettek volna egy sokrét-hajtogatott formának, amelynek gerincét a „tutti” adta.

Nagy Csaba – történelem tanári diplomája iránti elkötelezettséggel – azon fáradozik, hogy mind térben, mind időben „terjessze”, és pedig élmény szinten nemzeti történelmünk ismeretét. Ennek a munkának eredménye, hogy a külföldi tárogatók kedvvel (és hangulatosan) játsszák a magyar zenetörténeti dallamokat – és minden biztonnal szívbeli örömet jelentett számára, hogy közreműködőként olyan triót konferálhatott, amelynek egy tagja az ő egykori tanítványa, a további kettő pedig unokatanítványa.

A Liszt Ferenc-díj: szakmai elismerés (ezúttal félévszázados eredményes munkáért). Az elhivatottság számára a visszajelzést a folytonosság adja, a folyamat-jelleg, amely azzal kecsegtet, hogy a leágazások mentén további hasonló kezdeményezések alakulhatnak.

A jövő tárogatósai: Molnár Péter, Sándor Norbert és tanáruk, Erdő Zoltán

De ez már részben a jövő tárogatósain múlik... Addig is: várjuk a folytatást! Amely megérdemelve „nyitást” a zenei szakma irányába, hogy ne pusztán a tárogatósok (a nézőtéren is ültek szép számmal tárogató-játékosok) és a zenebarátok örömnépe legyen egy-egy ilyen koncert, hanem tanulmányi-tapasztalatai gazdagítsák más hangszeresek (tanárok és diákok) közösségi munkáját is. Az élmény, természetéből fakadóan, osztódással (megosztással) szaporítható...

Fittler Katalin